

ΣΦΑΙΡΑ

ΑΘΗΝΑΙ 1923.-ΕΤΟΣ Ε ΑΡ. 217

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 10 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ ΔΡΑΧΜΗ ΜΙΑ

ΒΗΤΑΓΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΠ' ΕΥΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ κ. ΑΝΤΩΝΙΟΝ Μ. ΣΥΡΙΓΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΑ ΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Όδου Ἁγίου Κωνσταντίνου 7)
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΥ ΡΟΜΒΗΣ 16

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Ἐτησίᾳ δρ. 50.— Ἐξάμ. δρ. 25
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ > Φρ. 50.— > Φρ. 25
ΑΜΕΡΙΚΗΣ > Δολ. 4.— > Δολ. 2

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ :

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Μ. ΣΥΡΙΓΟΣ

Δημοσιεύσεις εἰς τὴν σελίδα τῆς ἀλληλο-
γραφίας: 30 λεπτά ἢ λέξις δι' ὅλους. Διὰ ποιήματα
καὶ ἐμπορικὰς καταχωρήσεις ἰδιαιτέραι συμφωνίαι.

Ⓢ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Ⓢ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν 5ην σελίδα.

Νέον ἀνένδοτον μυθιοτόρημα τοῦ κ. Γ.Ρ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ "ΓΚΑΡΣΟΝ,"

(ΣΜΑΡΑΓΔΟΣ—ΣΜΑΡΑΓΔΑ)

Ἐνα ἐρωτικὸν εἰδύλλιον ποὺ πλέκεται σὲ μοναστηῖρι ἀνδρῶν εἰς τὸ ὁποῖον μία νεαρὰ κόρη εἰσχω-
ρεῖ, κρύπτοσα ὑπὸ τὸ ῥάσον τὸ φύλον τῆς, ὄχι ὁμῶς καὶ τὴν σαγηνευτικὴν εὐμορφίαν τῆς.

ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

ΤΑ ΡΑΒΑΣΑΚΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΥΣΗ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Περδίκω μ' π'λίμ
Μη ρουτάς κι μη γυροβέρ
ουρή παρακαϊδόνια μ' τι
γέ'ν'τι τούτου τούν κηρό
ιζώ στ'ν' Αθήνα μι τσ'
πλούσιοι κι τσ' παραδου-
κράτουρις. Έχ'νι χάσει
του νόμιμο τς' δικάρας
κι πάν'νι να κριπάρουν
άφ' τή στεναχάφια κι τ'
μακό π' τσ' έστιακι. Δέ
μικροζώ να στού μικρι-
γραψ' έτοι π' γάν του χουρέσ' τ' μυαλουδάκι
σ' τού κ'τό. Άλλου να σ' λείου κι' άλλου νάν
του γλιέπς μι τ' γίδια σ' τ' φωτιρά. Πααίν'νι
στού δρόμου κι' έχ'νι κάτι φάτσες σάν κι νάν
τς' σκουτώσανι στούν τόπου τούν πατέρα κι
τ' μάγνα. Κι ξέρ'ς γιατί γάνουντι ούλα αυτήνα
ουρέ ζούδιου; Ίένικα π' τού Κυβέρνου θά
νάν τς' βάλη φόρου σ' τ' λιφτά κι στή μπερι-
ουσία κι θ' νά πλερώσ'νι κόμπουσις χ'λιαδού-
λις ού π'σασ'νας. Μπήμες στού νόημα τς' ύπου-
θέσιους;

Γέναι δ'λαδής ίένας νόμους και διαλαβάν'
καθαρά κι ξάστερα:

— Έχ'ς γά πούμι τ' λόου σ' κ'θρι τόσες χλιά-
δεις. Είμι πούλα κι πρέπ' νά μ'δώης κι μένα
τ' Δημόσιου τόσα ίένικα π' μί σφιξάνι άκιντα-
ρίες κι' έχ'μι άνάγκη κι κόψ'μου μι τούτσ' μπά-
φειου, νά πλερώσ'μι τ' μιστοί κι τ' κουδέλ'κα.

Θά μ' π'ής ότι άφου έχ'νι τόσα πούλλά τι
τούς π'ράξ' νά δώκ'νι κι τ' Δημόσιου. Κι γ'ώ
του λείου αυτήνου ουρή χαζή άλλα δέ γουρ-
νίξεις πού όσοι έχ'νι τ' πολλά χαλιεύ'νι τ' ά-
μουλικιώτικα;

Κι γιά νά σ' κάρου νάν του ίγούησης άμ'σι
νά ιδής τί γέναι οι τούτου τούν παληόκου-
σμου άπ' νά σκουθ'η ή τ'ρίχα σ' τ'ρίγια δάχτυλα
τούν άνήρουφου.

Ίέροναγα προυψέ άπ'τού Χρηματιστήγιου
πού είνι ίένα σκίτι σ' ένα στινέ κι μαζεύ'ντι
οί μπλουσιοί ίκει ή άγουράζουσι κι π'λάνι
κάτι χαρτιά π' τ'ά λένι μιτουχές—μι σ'μ'πά-
φειου,— και κ'άν'νι στραβα λιφτά μ' λυτούνη τ'
δλειά.

Κεϊ π' πάινα κατ'ά δ'ωθενές τ'ράου κι τι
γλιέπου; Ίέναν παληόφ'λου πού ήμασαν άν-
τάμα γιά βουλά κι' έναν κηρό στού στρατό
κι δέν ήξερε τί χαρμί' είχι του δίφραγκου. Κι
τούν γλιέπου κι ήτανι σπουλιόμενους λές κι
πάδι νι οι γάμου—κι σ' τ'ά δ'κά μας.

Ίέναντα του σταυρό μ' σάν τούν εϊγδα. Ίκει-
νους ού θιουτούμπης ίγέλαγι π' στικούμ'νε σά
χαζός κι μ' λιάει:

—Γιαί σ' ουρέ Μήτρον, μι θ' μ'σαι;

—Είνι νά κ'άν'ς κ'βέντα π' δέ οι θ' μ'ουμι;
Άμ' δέ μ' λιάς μι τού νοϊκι τ'άεις τ'ά σκ'τιά
γιά άπ' τού νικρουταφειου τ'ά βρουντουλόσις
κι σουχουντι ταμάμ' σ' τού μ'κό σ';

—Ουόχ' μ' άκουκρίν'τι τ'λόου τ', είνε
θ'κά μ'.

—Δ'λαδής τ'άεις πλερουμένα γιά τ'ά κλαϊνι
κι τ'ά μοιρουλουγουσιν;

—Πλερουμένα κι μι τού παρακάνου, μ' λιάει.

—Κύργις λήθησιν! Κι κιάστ'κις ίου άπό
παράδεις;

—Άχά, ίέναντα μολ'κα λιανώματα.

—Ουό' τι μ' λιάς; Σά νά λιέμι τ'άκαμης ίσαμι
χ' λιάρ'κου;

—Μουναχά; Ίέχου ίσαμι κιντακόσις χ' λιά-
δεις κ'άν' κ'άτ.

Σάν τ' άγροίκησα αυτήνου κατ'ά γουρνό-
τριχα νά μ' κιάση κ'όλπους.

—Ουό' κ'ρίες καλά ουρέ χαντακουμέναι! Ίέ-
χ'ς κ'άνα θειό σ' τ'ν' Άμ'έρικα κι τ'ά τίγ'αξι ού
μακορίτ'ς γιά σ'πέσανι άκού τ' φιγγάρ';

—Οϊ, μ' λιάει, π'άζου σ' τού Χρηματιστή-
γιου κι τ'ά κέρδεσα ίντιέμους κι μι τ'ν' ίδρου
τ' κρουσάκου π' κατ'ά π' τού λιέμ' κι τού Βαγ-
γέλιου.

—Άργουν Κύργις τ' άργανά σ' κι τ'ά θάγ-
ματ'ά σ'! Άμ' δέ μ' λιάς γ'ώ δέ δύνουμι νά
κάρου τ'ν' ίδια δ'λειά μ'κ'ς κι βγαίν' τού χαρ-
τεζήλικ' κι νά βγάλου κι τ'ίς τ'ίς λιανώματα νά
κ'όου κατ'ά τού χουργιδ' νά κ'όου κείνου τού
δ'όλιου τ' μ'ουρίτ'σ' άπ' μαρτιράει τόσσου κηρό
πότς νά κ'αρθούμι χειροπόδαρα;

—Δέ γέ'ν'τι μ' άκουκρίν'τι αυτήνους γιατί
πρέπει νά κ'όβ' τού μάτι σ' κι νά μη οι γιλάνι.

—Ουό' τού δ'κό μ' τού μάτ' θά μ' π'ής π'
κ'όβει άκού δ'ό ίσαμι τ' Ζάκειγιου κι βάλε.

—Άλλου σ' λείου. Πρέπει νά ξέρ'ς άπ' ατ-
τή τ' δλειά.

—Νά μ' ουρμηνήψ'ς τ'λόου σ' νάν τ'ν' μάθου.
—Είνι δύσκουλη κι θέλ' νά ξέρ'ς άπό λου-
γιστ'κά.

—Φτοΰ διάτανε σ' ίξουρκίζου, κι γ'ώ νόμ'ζα
άπ' θ' νάκονα τήν τύχη μ'. Δέν π'άμι κ'άλιου
νά π'ουμι κ'άνα τ'όπ'ρου μι ά κ' άνταμώθ'καμι
σάν κολέιδις κι παληόφ'λοι;

—Θά 'ρχουί'νε, μ' λιάει, άλλα εϊμι στενα-
χουρημένους ίένικα π' τού κουβέρνου χαλιεβ'
νάν τ' δ'όκ'μι φόρου γιά τ'ν' μπεριουσία κι θ'ά
πλερ'όσου ίσαμι δυό χ' λιαδούλις.

—Κι γ'ι' αυτό χ'λιέσαι ουρ' χαντακουμένι;
Δέ γέ'ν'τι νάχου γ'ώ τς' πεντακόδες χ' λιάδεις κι
νάν τ' δ'όκου τ' κουβέρνου τς' δέκα π'έρι κ'ά-
θις κι συγκεντρίζ'σι γιά τς' δυοδεις;

—Άν'σι κ'βέντα π' σ' κ'άνι τού ζουντόβουλου.
Έτσι είνι όμους ούλοι. Δέν έχ'νι φ'λότιμου
άπανθηθ' τς' ντις' άκουλότιλα, πού τς' γλιέ-
που κι μ' κ'άνει άλλου π'ράμμα.

Μήτρονς Κουρνόγαλου

ΣΤΙΧΟΙ ΤΟΥ ΚΑΡΡΟΥ (ΗΓΟΥΝ ΟΜΙΛΙΑΙ ΕΠΙΚΑΡΡΗ)

Ίδου παρών
άνομ'σόν
ήμ'ών
των έκ παλαιόθεν καιρών
τακτικ'ών τής «Σφαιρ'ς»
συνελαγ'τών
και έτερες τις
συνελαγ'της λαμβ'ός
και τ'ά μάλλα παιδ'ός
ώ; θ'ά όψη ό μαθεις
άναγνώστης και άναγνωσθίς
τό όποιον
μεινογ'ες έσθιν τό μεγαλειών.
Δέπτε ούν κ'άνδες ήμεις
ίνα χαιρετίσωμεν προφρόνας
και μετά πάσης τιμής άπτόν

και λέξωμεν άπ'ω ένδόνως
και μετ' ύφους διακρουσίου
καλώς θόνε, καλώς θόνε
τόν φιλτατον των φιλιτάτων
τόν εκ του κ'εκενεφ'μένου νησιού
Μανδολάτου

Και γ'όρ έσθίς ούτος τ'ά μάλλα ήσκητ'ός
και μεθ' έυχ'αρισθ'σεως έν τ'όμ'εσφ ήμ'ών δεκτός
καθ'άπερ λέγων ήμιν κουβένδας κ'άνυ νοσθ'ίμους
ούκ μ'ην άλλα και άσθείας
θέλει έχει εκ κ'άνδων ήμ'ών
τ'ες πολλ'ές και προθύμους
έμπακ'τών συμβαθείας τό όποιον
άνευ κομβλιμενταρίων.

Ποσ'ός γ'άρ ύσθερον μεταβαίνων—ήγουν ύσθερών
άλλ'έχων ούτος τό έακτου κ'ονδυλιον
κ'άνυ σθεναρόν
θέλει σ'άλει πολλ'ά άνά π'άν έβδομάς.
μετά τό έακτου ιδιαιτέρον στίλιον
λέγων κ'ράχματα άρ'όσων εις ήμ'ας τό όποιον
και θ'ά γελώμεν μετά των έακτου άσθείων.

Ο Άγκαθάγγελος

Πρός την Κυρίαν

NIONIAN ΜΑΝΤΟΛΑΤΟΥ

Ζάκυνθος

Τζουγούλα μου,

Τήν Τετράδη τό μοντ'όβραδο, έκαμς ό Θεός
κι' ό Άγιος κι' άκριβ'ρήσα
στην Άθήνα. Μά μι' έδω
τ'ά ίδια έβρηκα: Πρόσφυ-
γες βίος, άρ'όρ'στειες βίος,
κι' άκριβ'εια ίσαμς τόν
ουρανό.

Νά ντ'όξερα, θ'ά καθό-
μουνα καλύτ'ρα στη Ζακ-
θούλα μας. Και δέ θ'ά θα-
λασσοπνιγόμενα κ'άνε μ'
έπεινο τό βρωμ'κόπορο,
πού μούβγαλε τήν ψυχή
μου άνάποδα. Σά σαρδέλ-
λες ήμαστε σιβασμένοι οι
επιβάτες. Κι' ουτ' ένα τρα-
γούδι, ουτ'ε μ'ια κ'ιτάρα, ουτ'ε μ'ια κ'μαρτζο-
λέττα. Δέν άκουες κατ'ά βογγητά, μ'ουρμουρ'ες
και βλαστήμιες.

Μωρ'ε π'ός έγενιες τ'ώρα-τ'ώρα ό κόσμος,
Τζουγούλα μου; Ουτ' ένα ταξιδιάκι νά μη μ'κα-
ρ'ός; Θεομυθία, έδω και δεκακέντες χρόνια,
πού ματαπ'όθα στην Άθήνα, τότενες με τ'οι
σεισμούς. Τί άμορφο ταξιδί πού έκάμαμς με
τήν «Πύλορο»! Ούλο γέλια και τραγούδια.

Και ός ήμαστε σεισμόπληχτοι. Και μ'ια φτ'ά-
χεια; Με δύο δραμάς έφάρμε σ'τό πακόρο τό
μπερ'όδρομο και τό καταπέτασμα. Τ'ώρα ήθελα
τριάντα γιά νά φάω. Ά, μ'κ'ά, μ'κ'ά, μ'κ'ά, γιά
σέ χαρ'ό! Καλύτ'ρα γηστ'ικός. Κακή κι' ή
π'άνα, δέ σου λ'έω, μ'ά άρ'έμενου είνε φτηνή.

Έρωτήσα έδώ έναν άφάντη, γιατί έχ'άλασε
έτσι ό κόσμος. Και μ'ον άπ' κ'ρίθιμς π'ός έτσι
ήθελε ό Κ'άτζερ. (Καταλαβαίνεις παναπή, έπει-
δής κι' έκαμς τό μ'όλεμο). «Μά καλά, τού
λέω, ό Θεός κι' ό Άγιος π'ός τόν άφησε;

—Δέ βαριέσαι, μού κ'άνει, πού άνακατόν-
ται άλλο ό Θεός σ'τά π'ράμματα τού κόσμου!
Μ'ας σιχ'άθηκες κι' έφ'τ'ός κι' άποφάσις νά μ'ας
άφήση νά φινίρουμε!»

—Άν' είν' έτσι γ'ούγκουε, πού μ'κορεϊ νά κ'άη
κ'ανεις γιά νά ζήσης; Στή Ζάκυνθο; κακ'ά στήν
Άθήνα; ψυχρά... Γιά τούτο σου λέω π'ός έ-
κ'αμ' άσκηνα νά φύγου. Άς έκαθ'όμουνα κι'
ός κ'άθαισι. Άρ'έμενου θάμουνα στή κ'μαρτιρά.
Άρ'έμενου θ'ό σ'εχα κ'οντά μου ως τήν τελευ-
ταία μου π'ωθ'. Άμή τί, έδω; Και πού θ'ά
έβρω έγ'ώ μ'ια Νιόνια, μ'ια Τζουγούλα σάν και
ότανες;

Λέω νά ματαγ'όσω. Μά συλλογιέμαι κ'άλε
κ'έινε τό σαρδέλλοβ'όρελο, τό πακόρο... Θ'ά
κ'άμω τό σταυρό μου, Νιόνια μου, και θ'ά κ'ά-
τσω. Γιά μ'ια κ'αρηγορία θ'ά σου γράφω κ'ηρά
μου, τακτικ'ά. Γράφς μου και σ'ό κ'άπου-κ'ά-
κου, νά σέ χαρ'ό.

Στάλλο μου γράμμα θ'ά σου κ'ά πολλ'ά γιά
τήν Άθήνα. Είνε γιά νά κ'λαίη κανεις, μ'ά είνε
και νά γελ'η. Τί μ'ουρλόχ'ρα!...

Άντίο, Τζουγούλα μου, και μη με ξαστοχ'ές.
Σέ φιλω σ'τά δύο γ'λυνά σου μάτια.

Ο άγασπητός σου

ΑΝΤΡΙΑΣ ΜΑΝΤΟΛΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΒΛΑΜΗ ΤΑ ΚΑΜΩΜΑΤΑ

ΚΑΠΙΝΟΣ

Δέ μού κ'ινεις τή χαρ'ή ρέ Μανι'ό εύάγωγη
και γουρ'όζα νά πετω ής
μ'ια σιμ'ής ίσαμς τό ό-
πουργέιο τού έκ'σιτιομού
νάν τούς άρωτήξ'ης τί άέ-
ρας φουάει γιατί μ'ό φ'άι-
γεται ότι τούς κ'ήρε ή μου-
λέλα άπό μ'όρος και τ'ά κ'ά-
γανε θαλοσου είνε β'άρος
έμ'ένανς τού λαός...

Δέ μ'ας έφ'ράγανε ούλα τ'
άλλα πού κ'ας γιά κ'οδή-
ματα ή γιά ρουχα και σου
ζητ'άνε οι λεχ'όρ'τες νά κ'λε-
ρ'ώνης με τή σ'σουλα σταυ-
ράκις, μ'όνε ήρθανς τ'ώρα
και οι κ'ακ'ουσιπόροι και
σου β'αίνουνε έξη δραχμ'ές
γιά νά μ'κακ'έτω κ'απιν'ό.

Άκου μυστήρια ρέ κ'ό-
σμε άσπλαχ'ες και άνηλές.
Έ ρέ Χριστέ μ'ουρμ'όρη
β'άλε τό χεράκι σου γιατί ώρα μας είνε ν'άρ-
χίσουμε τ'ά σαπατ'όγ'ουδα—νομ'ίζω;

Και νά σ'κεπ'η κ'ανένας ότι άλλοτες—κ'ερα-
σμένα μεγαλει'α—έκ'ούλαγες κ'άντε χοντ'ές κι'
είχες ένα κ'ακ'έτω και κ'ακ'ιν'ό π'ράμα όχι άξερα
πού σου δίνουνε τό σ'ήμερ'ς. Έρε κ'αινούργια
οικουμένη δ'ράμι φιλότιμο πού έχεις άπάνου
σου άφ' όσον ή κ'ιτ'όρ'επες άνευ άντιλογία νά
συνβαίνουνε τ'ά τ'οιούτα—ξηγιάμ'αι ώλ' ράιτ'!

Τό ίδιο τό κ'άνανε κ'άλε και με τούς ντοβερ-
νιάρ'ηδες και τούς άρ'ήμ'ιες λ'εύτεροι νά κ'άνου-
νε ότι θέλουμε κι' αυτοί οι ντασ'εμ'κ'άπ'ηδες έ-
κ'ήγανε τή ρετ'όνα μ'ιάμιση τό κ'ατοσ'άρι έδ'ν
άπό τ'άφ'οι. Τί νά σου κ'ώ ρέ Μανι'ό άδυσ'ό-
πητη, δέκα πόντοι χ'λιψι έβαλα στην γουρ'ιά
μου κι' άλλοι κ'έντε στο μ'αγ'νι και μ'ακ'ορ'η-
τες δέν κ'έρω άνευ μηδέν άντιρ'ορ'σι—μ'ίλησε
κ'ανένας;

—Γιά λ'άτε δ'ω, ρέ μυστήριοι, νά σ'ς κ'ώ
δυό κ'ονβέντες ιδιαιτέρον. Θ'ά μού κ'άνετε τή
χαρ'ή, άνευ άντιλογία και σουκ'α και μ'όδες,
γιατί έξ'ερες, δέ μ' άρ'έζουνε τ'ά κ'αμ'κ'άσιμα,
ν' άφήστε κατ'ά κ'άντα τής κ'αφαφ'όνες και νά
μη μ'ου κ'άνετε έμ'ένανς τή κ'ακ'α, γιατί ώρα
σας είνε νά δουλέψη τό κ'οντ'όξ'υλο πού β'γ'ης
άφ' τήν Παράδεισο ξηγιάμ'αι άρ'εμ'ιάνος;

Και κατ'ά πού με έξ'ερωνε π'ός είμαι λίγο
εύέξαφτο παιδι, σάν θ'ά μ' έγ'λάμ'ανε νά τσαγ-
κ'εύω, θ'ά τούς έκ'ήγανς τ'ρία κι' ένα και θέ-
λοντας μη θ'άλοντας θ'άν τ'ά σ'ιάγανς τ'ά π'ράμ-
ματα—μ'πήκ'ες σ'έδιό;

Έτσι κ'άνουνε όσοι θέλουμε νά έχ'τελέσουνε
τό καθ'ήνο τους—ξηγιάμ'αι σ'αθ'ί;
Ο ΒΛΑΜΗΣ

